

Ivo Grahor:

Petletnega Miloša moška povest

14. Miloš pojde po svetu

Prišel je večer in Miloš se je poslovil od Lunjevih.

»Prosi doma, da nam boš še pomagal obirati jabolka,« ga je tolažila stara mati in vsem je bilo težko, ker gre Miloš od njih. Sestra ga je spremila do Jakševega studenčka, da mu naroči, kaj naj pove doma. Potem ga je poljubila in šel je naprej. Z njim je šla stara Matjačka,

Vse to bogastvo je položil pred materjo na tisto belo javorjevo mizico, ki mu je bila ostala od vseh domačih predmetov najbolj globoko v spominu. Vsi so ga sprejeli veselo in brez očitkov. Še dolgo potem se mu je zdelo, da sliši materin vzklik: »Ah, Miloš!«

Kar tekla mu je naproti in pri prvem odmoru v kuhinji, ko je vse povedal, sporočil in naročil, je Miloš vedel, da se je ves ta teden spominjal svojega doma. Tu so bile doma najlepše stvari, ki so ga obiskovale v sanjah. Zdaj ostane spet za zmerom pri njih.

»Ah, abecednik!«

Kaj pa abecednik? Še nihče za n

ki hodi k Lunjevim delat in se vrača ob sobotah domov. Žena je bila zelo zgovorna, Miloš pa nič. Ko se je na ovinku še enkrat ozrl, ni bilo sestre več; krenila je že s ceste in ta hip je postala dolina samotna, šepet voda in dreves skrivnostni in mrak se je pomaknil iz jarkov še globlje nizdol, reka pa se je ogrnila s prosojno meglico. Tedaj se je Miloš zavedel, da se poslavlja in objel je s pogledom vso dolinico. Prav kratka je bila pot in nič utrudljiva, čeprav je deček nosil s seboj potno košaro in kanglico. V košarici je prinašal svojcem najslajših sadežev: zgodnjih jabolk, hrušk, pitanih jagod in sliv pa šentjovskega rumenega grozdčja.

omenil. Gotovo se boste vsi smejali, kakor se je tudi Miloš, ko je končno abecednik res našel in ga odprl.

Kaj pa je v takemle abecedniku za prvi razred? Mogoče so kakšni abecedniki težji in hujši pa bolj nevarni, ampak tale ni bil. Milošu se je obraz vedno bolj širil in širil, dokler ni prasnul v smeh. Potem se je previdno ozrl okrog sebe, ahi ga kdo opazuje in ko ni bilo nikogar, je položil abecednik nazaj — tja, kjer je bil. Ne pod večne stopnice, kjer leži vsa stara šara od vorig do igralnih krogelj, temveč pod podstrešne stopnice, ki so lepe in bele. Sklenil je, da se bo delal kot da ničesar ne ve.

Prišla pa je tuđi pretzkušnja: Maklavinov Janez.

Deček je nosil še dolge hlače, kakor jih imajo ponekod še zdaj revni in kmečki otroci, gledal pa je brihtno in kar je rekel, je znal. Miloš si ga je pozorno ogledal.

»To bo moj bodoči sošolec.« — si je dejal. — Ampak kakor je videti prebrisane glave, ki ni samo za uši, mene ne bo.«

Tekma ni bila težka. Pokazalo se je, da Janezek črkuje in zloguje kot bi otepala nezabeljene žgance, Miloš pa kar zdrdra. Saj je znal abecednik skoraj na pamet. Toda to mu ni bilo dovolj. Prihranil si je še računstvo, da Janezka s poštevanko popolnoma stara. In bi ga tudi strli, ako se ne bi sam sramoval svoje bahavosti. Zavedel se je:

»Jaz sem trgovec, a Janezek kmet; on računstva ne zna.« — in sklenila sta od tistega dne prijateljstvo, ki se je končalo pri igranju s kamenjem, kjer je bil tudi Janezek pravi mož. Igre še ni bilo konec, ko ju zaloti mati in tako je bil Miloš spet enkrat tepen. To je bilo prvi dan, v torek.

Drugi dan, ki bo Milošu za zmerom ostal v spominu, je bila sreda. K Razpotnikovim sta prišla odlični gospod in gospa. Takí ljudje žive samo v velikih mestih. Oba sta bila prijazna in pripovedovala sta v hrvaščini, pa tako, da je vsak človek razumel, kako so jima ti kraji všeč in da ostaneta tu na počitnicah, a drugo leto prideta še bolj zgodaj in potem vsako leto, do smrti. To sta se domačim ljudem prikupila! Vsega bi jima bili znesli na kup. Onadva pa nista potrebovala ničesar, ker sta bila silno bogata. Gospod je imel denar, gospa pa zlato, na rokavi in okoli vratu se je svetila, toliko zlata in dragih kamenčkov je bilo vdelenih v njene prstane ali obešenih na verižice.

Gospod je imel brado že stvkasto, a hodil je ravno. Bil je viceadmiral v pokoju. To je mornar in najvišji izmed njih, ki poveljuje vsem ladjam na morju. Pozneje so ljudje zvedeli, in prvi je vedel Milošev oče, da se piše admiral Subic. S tem je bilo vse lepo urejeno in odločeno, da dobita stari gospod in gospa vsega, kar hočeta.

Miloša je zadela čast, da je staroga gospoda spremljal na sprehodih, ga vodil po jarkih in mu razkazoval v dolini vse kar je vedel in kar je viceadmiral hotel videti. Spreten pri tem ni bil. Tako sta na primer prav po nepotrebnem enkrat zašla z bližnjice med Pristavico

in Kovačem. Drugič sta lezla čez potok po kamnih in se je gospod spodrsnil, čeprav bi bila sto metrov dalje lahko šla čez most in — pametno bi bilo.

Toda stari gospod ni rekel ničesar in niti pritoževal se ni pozneje nikdar.

Ravno nasprotno. Nepričakovano je vse domače pri Razpotnikovih in vso dolino presenetil s svojo ponudbo in prošnjo, naj mu dajo Miloša »za svojega«.

Ha! To gledate z debelimi očmi.

Tudi Miloš je tako gledal in vsi so se skoraj prestrašili, ko je to rekel. Ampak bilo je resnično. Stari gospod in gospa nista imela svojih otrok.

»Vi pa jih imate sedem — sta rekla očetu in materi. — Midva pošljeva Miloša v šolo, v pomorsko akademijo in bo nekoč ves svet prepotoval, mnogo videl in dosti znal, ako bo priden.«

»Ako bo priden.« — je krepko pristavila mati, da so vsi slišali in je Miloš zardel kot kuhan rak. Ni mu bilo prav, da ga je mati pokarala in porabil je prvo primerno priliko tar pobral »šila in kopita« pa zbežal od ljudi, da v samotni premisli veliki dogodek, ki se mu je tako nezasuženo pripetil. — Najlepša bodočnost, da o taki ni znal niti sanjati, se mu je odpirala pred očmi. Pred očmi — bi dejal, da bi jo kar prijel in z obema rokama držal, pa vsako toliko vgriznil kot sladko jabolko.

Domači kraj, vsa dolina se je zavrtela in se vrtela Milošu pred očmi. Miloš si je zakril obraz, oči in ušesa z obema rokama. Sam ni vedel, kako in zakaj, le tiščal si je tako svojo zmedeno glavo v dlane in čakal, da se mu odpre prava modrost, da bi razumel.

A razumeti ni bilo kaj. Viceadmiral in njegovi gospa sta odšla v lepo hišico, katero sta bila vzela v najem in v njej mirno prebivata. Pri Razpotnikovih pa se je šele tedaj pričel pravi razgovor o Miloševi nenadni sreči in o njegovi bodočnosti, ako bo sploh kdaj vozil po morju.

Bratje in sestre so gledali nevoščljivo, ali vsaj Milošu se je zdelo tako in se je veselil, kako mu bodo šele nevoščljivi drugi vaški otroci.

»Ali si zadovoljen, da damo Miloša?« je vprašala mati Janeza.

Janez ni rekel najprej ničesar, zato pa se je oglasila Marjanca:

»Dajte ga! Bo že videl, kako je drugod. Učiti se bo moral drugače kot tu in v Ljubljani.«

»Učit pa, učit.« se je oglasil na pragu stari Kolar. »V Pulj bo moral iti. Tam

so mornarske šole in ladje. Hrvaško se bo učil in nemško. Tam ne bo kam kamenje metat in jokati, ko bo tak vihar, da se bodo ladje prevračale, jambori pa se zlomili in popadali v morje. Haha! Mornar? Ni vsak človek za to. Kdor se boji in kdor je strahopetec, naj ne hodi na morje, ker ni za to.«

Milošu je zavrela kri:

»Kdo je strahopetec?« — bi planil in vprašal vse ljudi, da bi pričali pred Kolarjem zanj. A zgodilo se je še v tistem hipu, da je mož sam nadaljeval:

»Miloš pa ni strahopetec in se ničesar ne boji. Tak je pravi mornar, Bog mu daj srečo in nam!«

Konec

Crtomira:

Mastenica

Pri Šindovih so imeli teto Ančko, ki ni bila za drugo delo kakor da je čuvala hišo, ko domačih ni bilo doma, zanečila zjutraj ogenj, pazila popoldne, da se pogača pod čeprio ni prepekla, nakrmila je tu pa tam sitne kokoši, in sploh opravljala taka mala dela.

Neke nedelje je odšla družina k veliki maši. Doma je ostala le teta. Gospodinja ji je naročila: »Ančka, pristavi lonec in deni ječmen kuhati, pa glej, da bo za opoldne že gotovo.«

Šindovi so imeli za soseda Mihotove in ti nekega fantina, ki je bil ves vrazil, le glavo je imel pasjo! Ta je napravil — kjerkoli in koderkoli je utegnil — kako neumnost, da se je smejala vsa vas. Imel ni drugega dela, kakor to, da je ves dan postajal okoli hiš in oglov in čakal pod kakim oknom ter prisluškoval, kaj se ljudje pogovarjajo. Tistega dne je po tej svoji grdi navadi opre-

zoval okoli Šindovih in slišal, kaj je bila naročila gospodinja teti Ančki. Pa je že imel v glavi, kaj mu je storiti!

Ko je teta odšla za hišo, se je potihoma splazil vanjo. Nad ognjiščem so višele debele mastenice, ki so jih ponavadi hranili za poletje, to je za čas košnje.

Fantin — ime mu je bilo Janez — je skočil na ognjišče, snel eno izmed mastenic ter jo del v lonec, kjer se je kuhal ječmen. Ko je to opravil, jo je naglo odkuril. Bil je ravno zadnji čas, zakaj Šindovi so se bili že vrnili od maše.

Gospodinja se je preoblekla in dejala Ančki: »Stresi ječmen v skledo!«

Teta je postavila skledo na mizo, vzela lonec od ognja in stresla ječmen. Flosk! je štrbunknila mastenica, a Šindovi niso verjeli samim sebi: »Mastenico, mastenico, pa danes, ko ni ne Velika noč, ne poletna košnja. Ančka, Ančka!« je javkala gospodinja, a njen mož: »Nisem vedel, nisem vedel, da si taka potratnica. Mastenica, pa danes, aj, Ančka, potratnica!«

Zaman se je teta izgovarjala, da ona mastenice še v rokah ni imela. Zmerjali so jo — da joj! — a tisti nepridiprav je vsemu prisluškoval in se zadovoljno muzal.

Cvetko Golar:

Pesem o vetrih

Veter Jug in vetrič krivec

srečata se nad zemljo —

»Zdravo, oča, daj mi hčerko
svojo mlado za ženo!«

To poprosi Juga krivec,

mrzlega očeta sin —

»Je že tvoja, ker si dečko,«

Jug zatuli iz višin.

»Kaj pa dota?« — Vpraša krivec.

»Pridi na jesen po njo,

dam ti toliko pijače,
da boš pil ves dan lahko.«

In še zmiraj ves dan lije,

ko oba svatujeta,

valjata se kar po blatu,
pihata in rjujeta.

Če hočeš ustreči ljudem

Trgovec, ki je prodajal ribe, je obesil nad svojo trgovino desko z napisom:

»Tukaj prodajam sveže ribe!«

Tedaj pa je prišel neki odjemalec in rekel:

»Zakaj si pa napisal »sveže ribe«? Saj vsak ve, da ne prodajaš starih!«

Trgovec je poslušal odjemalca in izbrisal iz deske besedo »sveže«.

Drugi dan je prišel drugi odjemalec in rekel:

»Seveda, tukaj prodajaš sveže ribe. Nihče ne bo mislil, da jih prodajaš v Parizu!«

Trgovec je tudi njega poslušal in izbrisal besedico »tukaj« z deske.

Naslednji dan je spet prišel nov odjemalec in rekel:

Saj vendar vsak ve, da prodajaš ribe. Saj nisi neumen, da bi jih dajal zaastonj!«

Zdaj je trgovec izbrisal besedico »prodajam«. Tako je bila na deski samo še zapisana besedica »ribe«.

A tudi to ni bilo ljudem po godu. Spet je prišel nekdo v trgovino in se zasmejal:

»Moj Bog, kako neumen je tvoj napis. Saj vsak ve, da imaš v trgovini ribe, saj dišijo daleč na okrog.«

Pravljica z južnega morja

Danes vas hočem peljati v daljnje kraje. Tisti, ki hodijo že v šolo, bodo skoraj gotovo vedeli, da je Avstralija peti del sveta in da je v Južnem morju vse polno otokov. Na nekaterih teh otokov živijo še taki divjaki, ki jedo človeško meso.

Pred mnogimi mnogimi leti je živela v Južnem morju riba, ki so jo prebivalci otokov krstili za »Marano«. Ta riba je znala zelo lepo peti in vse ostale ribe Južnega morja so jo zaradi tega visoko cenile.

Nekega dne je som Južnega morja priredil narodno veselico, na katero je povabil vse ribe. Vsi so se radi odzvali vabilu, zakaj som jim je bil obljubil, da bo Marana zapela svoje najlepše pesmi. Prišel je dan veselice in gostje so se zbrali točno b določeni uri. Marana je tudi prišla. Najprej je imel som slavnostni govor, ki je vsem zelo ugajal. In zdaj bi morala Mara zapeti. Toda Marana se je skesala; skrila se je in ne prestando zatrzevala, da nocoj ne more

peti. Nekaj časa so gostje potrpežljivo čakali in som je skušal Marano pregovoriti. Ko so pa videli, da je ves trud zaman, so se spravili na ubožico in jo s plavutami tako obdelali, da je bila kmalu čisto sploščena. Od tistih dob je Marana izgubila glas in tudi njeni potomci še dandanašnji križarijo po Južnem morju ploščnati in nemi.

Težko prebavljivo

Znameniti francoski pesnik Rabelais je bil povabljen pri nekem grofu na večerjo. Ko je sluga prinesel na mizo pečeno ribo, ki je bila izmed pesnikovih najljubših jedi, je udaril z vilicami ob srebrni krožnik, na katerem je bila pečena riba, in rekel:

»Težko prebavljivo!«

Grof, ki se je bal za svoje zdravje, ni vzel ribe in tudi ostali gostje so jo odklonili. Ko jo je sluga ponudil pesniku, si je Rabelais položil celo ribo na krožnik in jo z največjim užitkom pojedel.

»Kako«, se je začudil grof, »rekli ste, da je to težko prebavljivo, in zdaj ste pojedli vso ribo!«

»Mislim sem na srebrni krožnik, na katerega sem potrkal«, je rekel Rabelais, »na ribo nisem mislil. Riba je moja najljubša jed!«

Maksa Samsa:

Kako ti je?

Kako ti je tam v daljnem svetu? vprašujejo me svojci, mati, ko nekaj krat v dolgem letu med rodnimi jih srečam brati...

»Vse dobro, draga mati, oče! a jok skrivaj v oči mi sili, srce razkriti se mi boče...«

Pa vse preveč so vsi mi miš, da bi jim kazala bolest, ki družica je mojih cest...

Dinarček

Ko so se dečki vrnili z igrišča domov, so izpraznili žepa. Tu si lahko videl kamenčke, školjke, peresa in — Tončku je padel svetel dinarček iz žepa. Dečki so se ruvali za dinarček, a Tonček je ostal zmagovalec. Pogladi si je mokro čelo in odločno rekel:

»Dinarček je bil v mojem žepu in bo v njem tudi ostal!«

»Veš kaj, Tonček, kupi za dinar slaščic pa si jih razdelimo!« so mu svetovali tovariši.

Tonček se je zasmel: »Nič ne bo! Dinarček pojde v hranilnik!«

Dečki so se zaničljivo nasmejnili. »Umazanec! Dinar je našel in namestu da bi ga zapravil z nami, ga bo nesel v hranilnik. Fej ga bodi! Skopuh!«

Tonček je od jeze zardel in vzdihnil: »Pustite me pri miru, drugače se vam bo slabo godilo!« In pokazal jim je svoje umazane pesti.

Tovariši so se počasi izgubili. Tudi Tonček se je odpravil domov. Na pragu je srečal mater. Objel jo je okoli vratu in vprašal:

»Mamica, kdaj zraste iz dinarja krava?«

»Oh, dolgo je treba čakati«, je resno odgovorila mati. »Dinarje neseš v hranilnik in kadar jih je dovolj, se dinarji izpremenijo v kravo. Če imaš potem še kaj dinarjev, se krava izpremeni v konja, in če še kaj dodaš, se konj izpremeni v hišo, in če imaš še kaj dinarčkov, boš imel v hiši ženo in otroke in okoli hiše se bodo širila tvoja polja in tvoji travniki!«

Tonček je tiho poljubil mater na lice in se odpravil spat. Ne, on ni bil skopuh! Z desno roko je rezljal najlepše piščalke, z levo jih je razdal tovarišem. Školjke, ki jih je našel, je delil med dečke. Toda dinarček je treba obrisati in hraniti. Njegov oče je kot otrok tudi tako delal in zato so zdaj spali doma vsi v mehki postelji in nihče ni šel lačen k počitku. »In jaz bom tudi tako delal, kakor moj oče«, je sklenil Tonček. Oče mu je večkrat rekel: »Med skopostjo in štedljivostjo je velika razlika! Pazi, sinko, da ne pozabiš razlikovati drugega od drugega!« In Tonček je vedno mislil na to in ravnal po očetovih besedah.

Drugi dan so se dečki v šoli spet setali. Kakor hitro se je pokazal Tonček v učilnici, je slišal z vseh strani:

»Skopuh!«

Tonček jih je jezno pogledal in dejal:

»Zdaj imam dovolj tega! Če me še kdo podraži, mu prepovem igrati se na mojem travniku in nikomur ne bom delal več piščalk!«

Govoril je tako resno, da so dečki utihnili.

»Sestavljal vam bom zmaje,« je nadaljeval Tonček, »in tudi loka vam bom napravil, toda če slišim še kako opazko zaradi dinarja, potem ne bo iz vsega nič in si lahko sami delate igrače!«

Ko so se popoldne zbrali dečki na igrišču, jim je Tonček povedal kako se izpremeni dinarček v kravo in kaj pravi njegov oče o varčnosti. Dečki so premišljali o tem in naposled so bili v svojem mnenju, da je Tonček dober deček, vsi složni.

Zdaj so tudi tovariši sklenili varčevati in nikoli jim ni bilo žal, da so svoj sklep tudi izvedli.

Maksa:

Črešnja

Daleč so danes tisti časi in od črešnje je ostal le gol, z mahom porastel štor. Kadar koli vidim tu v mestu na trgu črešnje, se je spomnim.

Spomladi, ko je cvetela, smo hodili gledat čebele, ki so nabirale po njej medu. Ugibali smo, katera je najpridnejša

in podili nemarne čmrlje, ki po našem mnenju niso bili vredni tako sladke pi-jace. Ko so dozorele, ni bilo nevarnosti, da bi se utegnile pokvariti na drevesu, ker smo jih kaj hitro obrali. »Naših črešenj pa je res vsak hip manj in manj!« je tožila naša mama, a mi: »Ko je pa letos toliko teh kosov, ki jih sproti pozobljejo!« — »Kosov, kosov — pa krščenih, in lažnjivih tudi!« nam je odgovorila mama in nam zabičala, naj ven-

dar ne jemo koščic, da se kateremu kaj ne zgodi.

Nekega dne je bila prišla k nam sestričina Tonina iz Kastru. Seveda je morala z nami na črešnjo. Tam smo nekaj časa nabirali smolo, ki je bila po deblu in se pogovarjali: »Cuj, Tonina, to smolo bomo dali tebi. Le shrani jo dobro, ker ni boljšega leka proti trganju«. Pomisliti morate, da nam ni bilo niti deset let, pa smo se menili o revmatizmu, kakor smo slišali od starejših.

»Saj jo tudi bomo«, je zatrjevala sestričina in plezala proti vrhu, kjer so bile črešnje najlepše.

Brat Mile je bil še premajhen, da bi bil mogel na črešnjo, zato je sedel pod njo, kakor Lazar na bogatinovi gostiji. Če se ga je kateri spomnil in mu tu pa tam kaj vrgel, je bilo dobro, če ne je pa milo požiral sline. Tonina se je hotela izkazati, zato mu je zaklicala z vrha: »Na Mile, pazi, kam vržem!« Mile je nekaj časa pobiral, kar mu je metala, pa je nenaadoma zakričal s tako presunljivim glasom, kakor bi bil na zadnjem koncu. »Zadušil sem se! Zadušil sem se!« Pocepali smo s črešnje s histrostjo veric in se postavili okoli njega.

»Kaj ti je Mile?« — »Koščico sem požrl, pa sem se zadušil!« je tulil brat. Sestra Ivana ga je prišla za roko in ga vlekla proti hiši! Mi smo šli za njima kakor trop pogrebcev. Ko smo prišli do mostu, je začela Ivana vpiti na vse grlo: »Mama, mama, hitro sem! Mile se je zadušil!«

Mama je zakričala in planila iz hiše. Ko jo je pa Mile zagledal, je zajokal: »Zadušil sem se, zadušil!« Sestra je pa pojasnila, da je požrl črešnjevo koščico. Mama se je oddahnila in nam dejala: »Ste pa res kokošje pameti. Če bi se bil zadušil, bi ne hodil tako čvrsto in tudi drl se ne bi kakor bi ga kdo s šivankami zbadal. O kokošja vaša pamet!«

Bili smo potolaženi in Tonina je nesla shrani nabrano smolo ter dejala: »To bo za revmatizem!«

Danes je tam na daljnem domačem vrtu ostal od črešnje le z mahom porastel štor in kadar vidim črešnje na trgu, se spomnim na svojega bratca.

Marica Bartolova.

Vesele in žalostne zgodbe naših otrok

2. Listek

Mirko je hodil v prvi razred. Kakor je nagajal doma svojim bratom in sestram, tako je nagajal v šoli svojim součencem.

Bil je majhen, droben in suh. Kako bi tudi mogel biti drugačen, ko ni nikoli miroval!

Nekoč je pritekel ves vesel iz šole domov. Že pred hišo je klical mamo na

ves glas in po vseh stopnicah je kričal: »Mama, mama!«

Prisopil je v kuhinjo in pomolil materi droben listek, ki ga je vso pot tiščal krčevito v pesti.

»Prav noben drug ni dobil v šoli listka, samo meni ga je dal gospod učitelj, samo meni«, je hitel ves vesel pripovedovati. Toda v tem, ko je mati čitala listek, je postajal njen obraz čimdalje bolj rasen in žalosten.

Ko je prečitala listek, je pogledala svojega sinka tako žalostno, da je ta povesil glavo in uprl svoje velike žive oči v tla.

»Mirko, Mirko, kaj bo s teboj, če pojde tako naprej! Tukaj se pritožuje tvoj učitelj, da v šoli ne daš miru, da motiš dečke, ki sede poleg tebe in ker ne pažiš, da tudi nič ne znaš. Jutri moram za-

radi tega v šolo, tako želi gospod učitelj.

Če se ne misliš poboljšati, te bomo dali v kak zavod. Sel boš proč od nas med tuje ljudi, ali veš, kaj se to pravi?

Mirko se je oklenil svoje matere ter ji objubljal, da bo priden, samo da lahko ostane doma.

Cvetko Golar:

Teče potok

Teče potok, poje, vriska,
v dol hiti kot mlad junak,
zlato lišpa se in bliska,
čudi se mu riba, rak.

Praprot za klobukom nosi,
kam se mu tako mudi?
Jelše, vrbe v svate prosi,
ko se s Savo poroči.

ŠALE ZA MALE

Zgodba o Mihecu

Mihlec se prijoka k mami. »Zakaj se ne igraš z otroci?« ga vpraša mama.

»Oh, mamica,« zaihti Mihlec, »otroci se igrajo ekspedicijo na Severni tečaj, mene so pa določili, da moram igrati Eskima!«

»Nu, zato ti vendar ni treba jokati!« ga tolaži mamica.

»Seveda! Saj zahtevajo, da moram ves čas piti ribje olje!«

Pri kosilu nenadoma zavpije Marjanica: »Joj, pečenka mi je padla na tla. Zdaj jo bo pa maček požrl!«

»Nič se ne boj,« jo potolaži Mihlec, »sem že z nogo stopil nanjo!«

Mihlec vpije na dvorišču, da se vsa hiša trese.

»Zakaj tako kričiš?« ga vpraša mama.

»Joj, mama, Marjanica je pojedla dinarski novček!«

»Kako se je moglo to zgoditi?« zavpije mati v grozi.

»Igrali smo se avtomatični bufet; Marjanica je bila avtomat, jaz sem vrget dinarski novček v njena usta in ona ga je požrla!«

Mihlec se z umazanimi hlačami vrne s sprehoda.

»Kaj se je zgodilo?« ga vpraša mama.

»Padel sem, mamica, in tla so bila tako zamazana!«

»V novih hlačkah?«

»Da mamica, nisem jih utegnil sleči!«

Daniilo Gorinšek:

Žabja pesem

Žabja vera, pasja duša,
to je letos zopet suša!
Muhe so tako Vam redke
kakor bolhe srédi kletke.
Svira prazni naš želodec
kakor najbolj plačan godec.
Kar naš tu je iz močvirja,
ves naš rod odločno tirja:
»Godec naj takoj utihne,
naj se trebuh vsak napihne
ko se znajde mnoga muha
srédi našega trebuha!«

Manica:

Za kratek čas

Otroci, ali ste kaj urni v izgovarjavi besed? »Menda smo!« boste rekli. Nič, bomo videli. Pazite!

»Pika—poka—pink—ponk—punkel.«

Izgovorite to desetkrat zaporedoma in sicer kar moči hitro! Kdor bo najhitrejši in ne bo napravil nobene napake, ta je res »kampelj«. Po bo presneto težko šlo!

Maksa Samsa:

O blažene noči...

O blažene noči pod rodnim krovom!
Vsakdo zahvali dobrim se bogovom
za milost to — komur jih dano žiti!

A kdor kot jaz ga moral je pustiti,
nikomur miljen gost je zemlje tuje,
ta dobro ve, kako vsak dan je huje!

Spomine drage naj v srcu nosi,
in tega si od neba srčno prosi:
»Naj bi mu vendar zadnja ura bila,
kjer mamica ga ljuba je rodila!«

Šaljiva vprašanja

1. Kaj sledi za smrtjo?
2. Kje se kosi najboljše seno?

Andrej:

Miško ima dobro glavo

Joševka je privedla malega Miška v šolo k vpisovanju. Dotlej je prodajal platno na vasi, lovil pse na cesti, se cmeril in pulil z vaškim drobižem in brskal s prstom po umazanem nosu. Zdaj pa je kar naenkrat zapihal drug veter. Mati ga je povlekla za srajco nazaj čez prag, ko je hotel zbežati z doma, in mu rekla:

»Nikamor! V šolo pojdeš danes«.

Nato ga je umila pri vodnjaku, oblekla mu obleko dve leti starejšega Tinčeta, pa hajd z njim v šolo pred strogega učitelja.

Gospod učitelj ga je ostro pogledal, vprašal Joševko to in ono o otroku in zapisal. Nato je potrepil fanta po glavi, se obrnil k materi in jo vprašal:

»No, ali je kaj dobre glave? Ste to doma že opazili?«

»To pa že«, mu hiti odgovarjati Joševka, »glave je pa res dobre, saj je že trikrat padel po stopnicah, pa je le ni razbil.«

Reštev zlogovnice

Navpično: 1. te-ti-ve, 3. Ko-za-ra, 4. mo-ka, 6. li-si-ce, 7. go-ba-ni, 8. ma-ti-ca, 9. do-ba, 10. ja-go-da.

Vodoravno: 1. te-ta, 2. so-ko, 5. Ve-ti-ka go-ra, 8. Ma-ce-do-ni-ja, 11. ca-pa, 12. ro-da.

Zlogovnica

Navpično: 1. pritok Save na Gorenjskem, 2. reka v moravski banovini, 3. mala čaša, 7. rešeto.

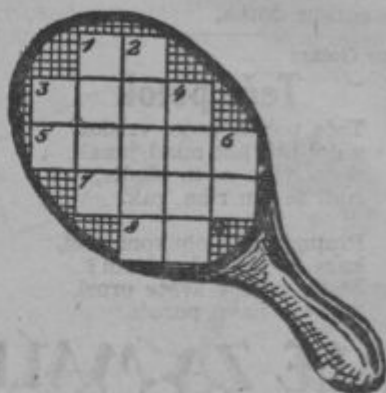

Vodoravno: 2. reka v zetski banovini, 4. vrč, 5. čevljarско orodje, 6. mala vas.

Križaljka »Ogledalo«

Pomen besed

Vodoravno: 1. Žitarica. 3. Sprehajališče. 5. Priprava za ometanje. 7. Adamov sin. 8. Števnik.

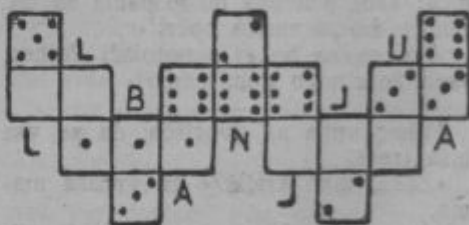
Navpično: 1. Del telesa. 2. Mlad konj. 3. Predlog. 4. Riba. 6. Pivo.

Reštev križaljke »Fotografični aparat«

Vodoravno: 1. Bled, 5. drama, 6. lavor, 7. Menina, 8. batina, 9. loka.

Navpično: 1. branik, 2. lavina, 3. Emona, 4. Dara, 5. dleto, 7. mal.

Skrivnostne domine

Če pravilno razbereš domine boš našel v njih ime mesta kraljevine Jugoslavije.

Številnica

1 2 3 4 5 6 7 8

2 6 5 7

3 2 1 4 5

4 5 7

5 4 8 7 6

6 2 5 7 8

7 3 4 5

8 2 5 7

sorodnica

hrošček

števnik

nedoločni prislov

hraber človek

konec očenaša

zver

Prva vodoravna in prva navpična vrsta dasta ime metulja.